

DANCERT

Dancert er som de første i Danmark akkrediteret til ny EU Maskinforordning

Teknologisk Instituts certificeringsorgan, Dancert, er som de første herhjemme blevet akkrediteret til at lave typeafprøvninger i henhold til den nye EU Maskinforordning, der blandt andet har et øget fokus på AI- og cybersikkerhed. Dancert opfordrer producenterne til at søge i god tid.

Alle maskiner skal CE-mærkes, før de kan markedsføres og tages i brug på det europæiske marked.

I dag sker CE-mærkningen i henhold til Maskindirektivet - 2006/42/EF – der viser hvilke grundlæggende sundheds- og sikkerhedsmæssige krav, der gælder for alle maskiner. Men den 20. januar 2027 erstattes direktivet af den nye EU Maskinforordning - (EU) 2023/1230 - og Teknologisk Instituts certificeringsorgan, Dancert, melder sig allerede nu klar til at hjælpe danske maskinproducenter.

- Som de eneste i Danmark er Dancert nu blevet udpeget som bemyndiget organ for den nye EU Maskinforordning, og vi er dermed akkrediteret til fortsat at foretage typeafprøvninger af særligt farlige maskiner, som maskinproducenterne ikke selv må godkende, siger Lars Bennedsen, administrerende direktør i Dancert.

Særligt farlige maskiner kan fx være mandskabsplatforme, personløftere, autolifte, visse typer af rundsave, hydrauliske pressere, og som noget nyt også maskiner med såkaldt selvudviklende adfærd, dvs. med kunstig intelligens.

Skærpede krav til AI- og cybersikkerhed

Maskinforordningen indfører væsentlige ændringer sammenlignet med det nuværende Maskindirektiv. De mest markante nyskabelser omfatter obligatorisk typeafprøvning af maskiner med selvlærende adfærd (AI) samt skærpede krav til forvanskning af software, der i praksis omfatter cybersikkerhed.

- Hvor maskinfabrikanter tidligere kunne nøjes med at følge harmoniserede standarder for mange maskintyper, kræver forordningen nu obligatorisk typeafprøvning af flere maskinkategorier, herunder servicelifte til køretøjer. Det kan være alt fra cykler til busser, fortæller Frits Fynbo, der er seniorspecialist hos Dancert og faglig leder hos Teknologisk Institut.

Som noget nyt stiller Maskinforordningen også eksplicitte krav til maskiner og sikkerhedskomponenter, der anvender selvudviklende adfærd – altså teknologi, hvor sikkerhedskomponenterne benytter sig af selvlærende algoritmer i stedet for faste, foruddefinerede regler.

– Hvor vi tidligere har arbejdet med diskrete sikkerhedskomponenter, hvor sikkerhedsfunktionen enten var aktiveret eller ej, bevæger vi os nu ind i en verden, hvor sikkerhedsbeslutninger træffes på baggrund af sandsynlighedsberegninger og for eksempel datadrevet mønstergenkendelse. Det kan være et sikkerhedskamera, der bruger AI til at detektere mennesker i en robotcelle og på den baggrund aktiverer sikkerhedsfunktioner, forklarer Christian Skov Esbensen, specialist hos Dancert og konsulent hos Teknologisk Institut.

Den selvudviklende adfærd åbner for mere fleksible sikkerheds-setups end traditionelle løsninger, men det kræver også specialiseret viden om både tekniske implementeringer og de regulatoriske krav.

DANCERT

- Vi kan både certificere og inspicere disse nye typer af sikkerhedskomponenter, men lige så vigtigt er det, at vi kan hjælpe med at sikre, at løsningerne lever op til forordningens krav til dataafhængighed, gennemsigtighed og dokumentation, tilføjer Christian Skov Esbensen.

Ny mulighed for enhedsverifikation

Maskinforordningen introducerer også begrebet *enhedsverifikation* som alternativ til typeafprøvning for enkelte maskiner eller små serier. Dette kan være relevant for fabrikanter, der producerer enkeltmaskiner eller modificerer eksisterende typeafprøvede maskiner til specifikke kunders behov.

- Enhedsverifikation kræver mindre dokumentation end en fuldstændig typeafprøvning og kan være en fordel for specialproducenter eller ved mindre modifikationer af eksisterende maskiner, forklarer Frits Fynbo.

Tid til forberedelse

Selvom forordningen først træder i kraft i januar 2027, anbefaler Dancert, at maskinfabrikanter allerede nu begynder forberedelserne. Her kan Teknologisk Instituts specialister hjælpe med at udarbejde den nødvendige dokumentation, herunder risikovurderinger, der lever op til de nye krav.

- Vi forventer stor efterspørgsel på typeafprøvninger i månederne op til ikrafttrædelsen. Derfor er det klogt at gå i gang med forberedelserne tidligt. Typeafprøvningsprocessen kan påbegyndes allerede i 2026, selvom certifikatet først kan udstedes fra den 20. januar 2027, lyder det fra Lars Bennedsen.

Eksisterende certifikater, der er udstedt under det eksisterende Maskindirektiv, forbliver gyldige indtil deres udløb, men fabrikanter har ansvar for at sikre, at ny-producerede maskiner lever op til de skærpede krav i den nye Maskinforordning.

Yderligere information:

Seniorspecialist Frits Fynbo, Dancert, mobil: 7220 3564, mail: ff@teknologisk.dk

Administrerende direktør Lars Bennedsen, Dancert, mobil: 7220 2766, mail: lbnn@dancert.dk